

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Finansministeren

Stortingets presidentskap
Ekspedisjonskontoret
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
20/3142 -

Dato
05.05.2020

Svar på spørsmål nr. 1419 fra stortingsrepresentant Eigil Knutsen om petroleumssektoren

Jeg viser til brev av 27. april 2020 fra Stortingets president vedlagt følgende spørsmål til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Knutsen.

Jeg tillater meg å stille følgende spørsmål til skriftlig besvarelse til finansministeren:

Hvor stor likviditetslettelse beregner regjeringen at petroleumssektoren vil få tilført per år fremover dersom forslaget om direkte utgiftsføring av nåverdien av avskrivninger neddiskonteres med selskapenes avkastningskrav mellom 9 – 13 % i stedet for med risikofri rente som er antatt mellom 0,1 - 0,9 % i forslaget fra norsk olje og gass?

Begrunnelse:

I budsjettspørsmål 25 fra FRP datert 30.03.2020 svarer Finansdepartementet på et spørsmål fra FRP at å midlertidig legge om petroleumsskatteregimet til direkte utgiftsføring innebærer en påløpt kostnad i 2020 på 82 mrd. kroner og i 2021 på 54 mrd. kroner. Det langsiktige provenytapet som er hhv. 1,8 og 1,6 mrd. kr. (Kilde: <https://www.statsbudsjettet.no/Statsbudsjettet-2020/Sporsmal-knyttet-til-korona-tiltak/Skatteravgifter/Fremskrittspartiet25/?query=SD%c3%98E&parti=&sort=date&all=true#hopp95991>) Svaret avviker noe fra ønsket til fra Norsk olje og gass, NHO og LO, som sier at nåverdien av kontantstrømmen skal utgiftsføres direkte, ikke hele investeringsbeløpet. Et avgjørende punkt i spørsmålet om skatteendringen fører til over- eller underinvestering i samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter er avkastningskravet. Petroleumsselskapene har i lang tid hevdet at Finansdepartementet bruker feil avkastningskrav, men foreslår nå at risikofrirente skal brukes for å neddiskontere nåverdien av investeringer slik at denne nåverdien kan utgiftsføres direkte.

Svar:

For beskrivelse av dagens skattesystem vises det til tidligere svar på spørsmål 25 til Prop. 67 S (2019-2020) fra finanskomiteen/FrPs fraksjon av 27. mars 2020, der lignende endringer i petroleumsskattesystemet ble vurdert.

Forslaget fra Norsk olje og gass (Norog) avviker noe fra fortolkningen som ble lagt til grunn i svaret til FrP. Det ble senere klart at forslaget fra Norog innebærer å diskontere fremtidige avskrivninger med risikofri rente og utgiftsføre dem umiddelbart i både ordinær selskapsskatt og særskatt, samtidig som friinntekten diskonteres med risikofri rente og utgiftsføres umiddelbart i særskatt. Fradragssystemet for rentekostnader i petroleumsvirksomheten er knyttet til skattemessig gjenstående verdi. Investeringer som omfattes av forslaget til umiddelbar utgiftsføring vil ikke ha gjenstående skattemessig verdi og isolert sett dermed heller ikke rentefradrag. Det er tatt hensyn til bortfallet av rentefradraget i provenyberegningene.

I petroleumsskatten har selskapene sikkerhet for full verdi av skattefradragene. Med høye investeringer og en samlet skattesats på 78 pst. utgjør investeringsfradragene en stor del av selskapenes kontantstrøm for de fleste investeringsprosjekter. Korrekt verdsettelse av skattefradragene er derfor viktig for å få en fullstendig verdsettelse av investeringsprosjektene etter skatt. Departementet gjør dette ved å verdsette skatteverdien av investeringsfradragene med en risikofri rente etter skatt og øvrige kontantstrømmer med et relevant risikojustert avkastningskrav. Dersom en ikke tar hensyn til at skattefradragene er risikofrie, ville en vesentlig undervurdere verdien av investeringen etter skatt. Videre kan det bidra til feil rangering av investeringer og til feil vurdering av sammensetningen av innsatsfaktorer innenfor hvert investeringsprosjekt.

Petroleumsselskapene oppgir at de bruker en grovere verdsettelsesmetode der de verdsetter skattefradragene med samme risikojusterte avkastningskrav som øvrig kontantstrøm. I spørsmålet bes det om beregninger av likviditetseffekten dersom også skattefradragene diskonteres med avkastningskrav på 9-13 pst. Med utgangspunkt i spørsmålet, er det beregningsteknisk lagt til grunn et nominelt avkastningskrav etter ordinær selskapsskatt på 10,2 pst. I svaret er det lagt til grunn at dette avkastningskravet skal benyttes ved neddiskontering av avskrivninger og friinntekt. Ved en slik grovere verdsettelsesmetode med et høyt risikojustert avkastningskrav (10,2 pst.) ville selskapenes andel av investeringskostnadene med dagens skatteregler fremstå som å være om lag 26 pst.

Med disse forutsetningene ville endringen innebære:

- Umiddelbar utgiftsføring av 79,6 pst. av investeringskostnaden i ordinær selskapsskatt og i særskatt.
- Umiddelbart fradrag for friinntekt på 18,1 pst. av investeringskostnaden i særskatt.
- Årlig utbetaling av skatteverdien av underskudd i ordinær skatt og særskatt.

Departementet har ikke grunnlag for å anslå effektene av endringen for prosjektinvesteringer etter 2021. Beregningsmessig er det derfor bare tatt hensyn til investeringer pådratt f.o.m. 1. januar 2020 t.o.m. 31. desember 2021 og utbetaling av underskudd for disse to årene. Videre er det beregningsteknisk lagt til grunn at investeringene i overgangsordningen til friinntektsendringen i 2013 ikke omfattes av endringen. Forslaget fra Norog er mer omfattende enn dette, og anslagene vil derfor undervurdere provenyeffekten, særlig for årene etter 2021. Det er tatt utgangspunkt i investeringsanslagene til Nasjonalbudsjett 2020, og det kan avvike fra hva en i dag kan forvente av investeringer i 2020 og 2021. Videre er beregningene statiske og tar ikke hensyn til at forslaget kan ha atferdsvirkninger, herunder

påvirke selskapenes investeringer. Provenyanslagene er derfor usikre og må tolkes med varsomhet.

Omleggingen vil medføre et stort provenytap de to første årene med direkte utgiftsføring og deretter en provenyøkning når fremtidige avskrivninger, friinntekt og rentefradrag faller bort, gitt uendret investeringsatferd. Påløpt og bokført provenyvirkning fremgår av tabell 1. For å illustrere den langsiktige virkningen av forslaget er det i siste kolonne i tabell 1 anslått provenyøkningen over tid, målt i nåverdi ved risikofri rente, knyttet til investeringer pådratt i 2020 og 2021. Provenyeffekten for det enkelte år er vist i tabell 2. Med dette forslaget ville selskapenes andel av investeringskostnadene økt fra 12 til 28 pst.

Tabell 1: Anslått provenyendring av umiddelbare fradrag for avskrivning og friinntekt neddiskontert med et avkastningskrav på 10,2 pst. nominelt etter skatt. Anslaget tar utgangspunkt i investeringer f.o.m. 1. januar 2020 t.o.m. 31. desember 2021 og utbetaling av skatteverdien av underskudd for årene 2020 og 2021, sammenlignet med vedtatt budsjett for 2020. Anslaget inkluderer dermed ikke effekten av den delen av endringen som strekker seg ut over 2021. Mill. løpende kroner

	Påløpt	Bokført	Nåverdi av proveny over tid (ved risikofri rente)
2020	-70 000	-35 000	18 000
2021	-42 000	-56 000	16 000

Som omtalt ovenfor oppgir selskapene at de verdsetter fremtidige skattefradrag forskjellig fra staten. Dersom selskapene verdsetter investeringsfradragene med et avkastningskrav på 10,2 pst. vil selskapenes beregnede andel av investeringskostnaden etter skatt øke fra 26 pst. i dag til 28 pst. ved endringen omtalt over, som følge av bortfallet for fradraget for gjeldsrenter. Verdsatt med samme avkastningskrav ville forslaget medført en skatteøkning for selskapene over tid, målt som nåverdi, på hhv. 2,5 og 2,2 mrd. kroner for investeringsårgangene 2020 og 2021.

Tabell 2: Anslått provenyendring per år ved umiddelbare fradrag for avskrivning og friinntekt neddiskontert med et avkastningskrav på 10,2 pst. nominelt etter skatt. Anslaget tar utgangspunkt i investeringer pådratt f.o.m. 1. januar 2020 t.o.m. 31. desember 2021 og utbetaling av skatteverdien av underskudd for årene 2020 og 2021, sammenlignet med vedtatt budsjett for 2020. Anslaget inkluderer dermed ikke effekten av endringer som strekker seg lenger enn 2021. Mill. løpende kroner

	Bokført
2020	- 35 000
2021	- 56 000
2022	- 3 000
2023	+ 35 000
2024	+ 33 000
2025	+ 30 000
2026	+ 21 000
2027	+ 7 000

Statens inntekter fra SDØE samt skatter og avgifter fra petroleumsvirksomheten inngår i kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten som i sin helhet overføres til Statens pensjonsfond utland (SPU). Ved fortsatt lav oljepris i 2020 vil forslaget trolig føre til negativ petroleumsskatt som vil redusere kontantstrømmen til SPU. Provenytapet som følger av forslaget, påvirker ikke det oljekorrigerede budsjettet for 2020, men vil påvirke når skattene overføres til SPU.

Med hilsen

Jan Tore Sanner